

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1364,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Komunizm-do-trybunalu-miedzynarodowego-Minsk-.html>
11.04.2026, 12:59

Międzynarodowa konferencja naukowa „Komunizm - do trybunału międzynarodowego” - Mińsk, 15 czerwca 2007 r.

15.06.2007

15 czerwca 2007 roku w Mińsku na Białorusi w siedzibie Białoruskiego Frontu Narodowego (opozycyjne ugrupowanie polityczne) odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Komunizm - do trybunału międzynarodowego”. W sesji uczestniczył pracownik warszawskiego Biura Edukacji Publicznej IPN - Jacek Pawłowicz. W swoim wystąpieniu poruszył kilka kwestii: (1) Polska - Białoruś - historyczne podstawy wspólnoty; (2) wiedza o zbrodniach komunistycznych - konieczność popularyzacji; (3) badania naukowe - konieczność wymiany doświadczeń; (4) rola IPN.

Odnosząc się do pierwszego zagadnienia, poświęconego wspólnym losom obydwu krajów, powiedział m.in. „To nie tylko wielowiekowa współegzystencja w granicach I i II Rzeczypospolitej, to także wspólnota podobnych doświadczeń, związanych z działalnością najbardziej zbrodniczego - totalitarnego reżimu, jakim był reżim komunistyczny. To groby ofiar, w których obok siebie leżą Polacy, Białorusini, Litwini i Ukraińcy - to szczególna wspólnota losów zapisanych krwią setek tysięcy ofiar”.

Mówiąc o zbrodniach komunistycznych zaznaczył: „Zbrodnie te, jak pokazała debata na ich temat na forum parlamentu europejskiego, czy też publiczna dyskusja w Europie Zachodniej wokół wydawnictwa „Czarna księga komunizmu” - nie są traktowane jako równoważne zbrodniom niemieckim (hitlerowskim), podczas gdy chociażby z racji skali ofiar - zbrodnie te znacząco przewyższają. Świadomość młodzieży europejskiej na powyższy temat jest praktycznie żadna”.

Prezentując kwestię związaną z badaniami naukowymi dotyczącymi zbrodni komunistycznych zwrócił uwagę na trudności w dostępie do źródeł z lat 1939-1989 (zwłaszcza w Rosji i na Białorusi). W związku z tym za konieczne uznał nawiązanie stałych kontaktów naukowców z Polski i Białorusi, zajmujących się tą problematyką. „Jak pokazały doświadczenia polsko-litewskie - przypomniał referent - prowadzą one stopniowo do zbliżenia początkowo całkowicie rozbieżnych stanowisk”.

Kończąc referat, Jacek Pawłowicz przybliżył słuchającym cele i zadania Instytutu Pamięci Narodowej. „Jego rola nie ogranicza się tylko - jak to przedstawiają media - do kwestii lustracyjnych, ale obejmuje podstawowe działania z zakresu dokumentacji owych zbrodni oraz edukowania społeczeństwa w ww. zakresie. W ramach obydwu pól działania IPN wykroczyły poza granice Polski, obejmując - dzięki wsparciu MSZ, a przede wszystkim Związku Polaków na Białorusi - tereny zamieszkałe przez mniejszość polską” - powiedział.

W czasie konferencji zgromadzeni mogli wysłuchać ponadto siedmiu referatów:

- dr hab. filozofii Władimir Konan - Ideologia komunizmu. Ideologie komunistyczna i nazistowska
- publicysta Jakow Basin - Dyktatura komunistyczna. Zbrodnie przeciwko ludzkości i

człowieczeństwu

- historyk Aleksander Wałachanowicz - Zagłada duchowa narodu białoruskiego
- dr historii Igor Kuzniecowa - Represje na Białorusi w latach 1920-1950: tragiczne doświadczenia historii
- dr historii Tatiana Proćko - Budowa socjalizmu w BSRR według doniesień NKWD
- dr hab. historii Emanuel Joffe - Oprawcy i ofiary. Komisarze ludowi NKWD BSRR
- archiwista Łarysa Androsik - Współpraca międzynarodowa w dziedzinie badań historii zbrodni komunizmu

Sesję zakończyła dyskusja, w której uczestniczyli licznie przybyli przedstawiciele opozycji.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

